

Born

Ódauðleiki: sálarinnar (lauslega fýtt)

23

62.

Lið fagra frabruneska stíald, Victor Hugo (ft. 1796), sagði frá því samtíðinni einu, hvering hann hugaði sér ódauðleiki sálarinnar og eilífðina og fúruþétt honnum orð í þessa leið:

„Maðurinn er ódauðleg smáð af öflumynd guds og þetta er miltel vegsend fyrir mannum. Eg er maður, ósýnileg eind, dropi í hafinu, sandtróm í sjávarströndu. Nóbun minar eru ávöxtur andans míns og hugleiðinga. Mér finnst ég þögn vera staddur á þrepstíldi annars lífs og ég sífellt vera að stíga herra og herra, undur hinum. Sálir stíu í höfuð mitt og ég nalgast öllum heima.

Endleysingjinn sepi, að sálin sé tilorðin fyrir atvæna líkamans, að hann sé aðri og fullkominari en sálin, en hvering stendur þó í því, að sálin þrostast jafnframt því sem kraftar líkamans þveita?

Það er vetrarmjallt í höfði mínu en vorþróður í hjartanu. Því undur sem ég forist undur endaloknum lífs míns, þess glöggar hegni og hina middlu samsonuga frá þeim veröldum, er bjóða mér heima. Allt er þetta midur samlegt en einfalt þó.

Min hálfar aldar stíuð hefði og ritad hugsaum minar í brundum og óbrundum máli. Eg hefði ritad sögur, heimspeki, sorgarleiði, ástar sögur og á deitunir; í þáum orðum sagt: Eg hefði leitast við marzt, ótalmarzt, en ég finni, að ég hefði þó elski lokið við þúsundasta hlutan af þeirri sögn og veit að í mér býr og ég geti einu afrekað, og þegar ég legot í gróf mína get ég eflaust sagt, eins og soomargi aðrir, að þá hefði ég lokið dagsvelli mínum, en ég get elski sagt, að ég hefði lokið lífi mínu. Efni míu býrjar á morgun. Gröfin er eugin leyntígnur; hún er að eins dinnu göng um í híd odra rúli ljóssins